

Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu rekisteröintihakemuksen julkaiseminen

(2011/C 310/12)

Tämä julkaiseminen antaa oikeuden vastustaa hakemusta neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006⁽¹⁾ 7 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Vastaväitteet on toimitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa tästä julkaisemisesta.

TIIVISTELMÄ

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 510/2006

”SZŐREGI RÓZSATŐ”

EY-N:o: HU-PGI-0005-0389-21.10.2004

SAN ( ) SMM (X)

Tässä yhteenvedossa esitetään tuote-eritelmän pääkohdat tiedotustarkoituksessa.

1. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen:

Nimi: Vidékfejlesztési Minisztérium
Élelmiszer-feldolgozási Főosztály (Maaseudun kehittämisestä vastaava ministeriö, elintarvikkeiden jalostuksesta vastaava pääosasto)
Osoite: Budapest
Kossuth Lajos tér 11.
1055
MAGYARORSZÁG/HUNGARY
P. +36 17952000
F. +36 17950096
Sähköposti: efef@vm.gov.hu
Agnes.Komari@vm.gov.hu

2. Ryhmittymä:

Nimi: Szőregi Virág-Dísznövény Áfész
Osoite: Szeged-Szőreg
Hősök tere 5.
6771
MAGYARORSZÁG/HUNGARY
P. +36 62406606
F. +36 62405138
Sähköposti: szoreg.rozsa@vnet.hu
Kokoonpano: Tuottaja/jalostaja (X) Muu ( )

3. Tuotetyyppi:

Luokka 3.5 – Kukut ja koristekasvit

4. Eritelmä:

(yhteenvedo asetuksen (EY) N:o 510/2006 4 artiklan 2 kohdan edellytyksistä)

4.1 Nimi:

”Szőregi rózsatő”

4.2 Kuvaus:

Myytäväksi tarkoitettu paljasjuurinen jaloruusupensas koostuu perusrungosta ja siihen vartetusta jalolajikkeesta. Perusrunkona voidaan käyttää seuraavia lajikkeita: Laxa, Polmeriana, Schmid’s Ideal, Inermis,

⁽¹⁾ EUVL L 93, 31.3.2006, s. 12.

Multiflora ja Superbe. Perusrungoilla on oltava seuraavat ominaisuudet: ne selviävät jopa – 30 °C:n pakkasesta vaurioitta, ovat taudinkestäviä (selviävät ennen kaikkea ruosteista ja härmästä) ja kestävät hyvin kuivuutta ja märkyttä, kasvavat hyvin (vahvasti, terveesti ja nopeasti), sietävät hyvin kalkkia (poikkeuksena Multiflora) ja niiden lisääminen on helppoa (on tärkeää, että siemenet itävät nopeasti).

”Szőregi rózsató” -ruusupensaan tuotannossa voidaan käyttää seuraavien ryhmien jalolajikkeita: puutarha- ja kukkapenkki-ruusut, teehybridiruusut, polyantharuusut, floribundaruusut, köynnösruusut, miniatyyri-ruusut ja maanpeiteruusut. Kaikki ryhmät (poikkeuksena floribundaruusut) voidaan varttaa myös oman lajikkeen perusrunkoon, jolloin varttamiskorkeus on 40–140 senttimetriä.

Suojatun maantieteellisen merkinnän saaneen ”Szőregi rózsatón” ominaisuudet voidaan jaotella seuraavasti A- ja B-luokkaan:

- A-luokkaan kuuluvat jaloruusupensaat ovat paljasjuurisia. Varttamiskohdasta kasvamaan lähtevään jaloruusuun kehittyy vähintään 2 oksaa, kolmas oksa haarautuu varttamiskohdasta laskettuna 5 senttimetrin sisällä, oksien yhteenlaskettu halkaisija on 24 mm, ja kunkin oksan halkaisija on vähintään 6 mm. Jaloköynnösruusuisissa oksien pituus on vähintään 40 cm, miniatyyri-ruusuisissa 20 cm, muissa ryhmissä (puutarha- ja kukkapenkki-ruusut, teehybridiruusut, polyantharuusut, floribundaruusut ja maanpeiteruusut) puolestaan 30 cm. Pääjuuriston täytyy haaroittua 10 senttimetrin sisällä hyvin kaikissa ryhmissä. Juurten on oltava vähintään 20 cm pitkiä.
- B-luokkaan kuuluvat jaloruusupensaat ovat paljasjuurisia. Varttamiskohdasta kasvamaan lähtevään jaloruusuun kehittyy vähintään 2 oksaa, oksien yhteenlaskettu halkaisija on vähintään 16 mm, ja kummin oksan oma halkaisija on vähintään 6 mm. Jos näiden kahden oksan halkaisijat eivät ole yhteensä 16 mm, 5 senttimetrin sisällä täytyy haarautua kolmas oksa, jonka halkaisija on vähintään 6 mm.
- Kaikki ryhmät (poikkeuksena jaloköynnösruusut) voidaan varttaa myös lajikkeen omaan perusrunkoon, jolloin varttamiskorkeus on 40–140 senttimetriä. Vartteeseen on kehityttävä vähintään 3 oksaa, ja oksan halkaisijan on oltava vähintään 6 mm.

4.3 Maantieteellinen alue:

Suojatun maantieteellisen merkinnän saaneita ”Szőregi rózsató” -jaloruusupensaita kasvatetaan seuraavissa Csongrádin läänissä sijaitsevilla kunnissa: Szeged-Szőreg, Szeged-Mihálytelek, Szeged-Gyálarét, Algyő, Deszk, Újszentiván, Kübekháza ja Tiszasziget.

4.4 Alkuperätodisteet:

Viljelijän on pidettävä viralliset vaatimukset täyttävää kirjanpitoa, jonka toimivaltaiset viranomaiset tarkastavat ja todentavat. Kirjanpidosta on käytävä ilmi seuraavat tiedot: maarekisterinumero, istutettujen perusrunkojen määrä, lajike ja alkuperä, istutuskartta, varttamissuunnitelma ja suunnitelman toteutuminen, lajikekohtaiset varttamismäärät, lopputuotteiden määrä ja laatu, myydyt määrät lajikekohtaisesti sekä vastaanottaja tai ostaja, myyntisopimuksen numero, tuottajan numero ja kasvikoodi. ”Szőregi rózsató” -nimisuojan saaneiden jaloruusupensaiden myynnissä Szőregi Virág-Dísznövény Áfészin pitämä yhtenäinen tietokoneistettu rekisteröintijärjestelmä takaa yhtenäisen laadun. Kun jaloruusupensaat ovat lähteneet tuottajalta, ne myydään varustettuina yhtenäisellä etiketillä, kuvalla ja lajikkeen nimellä.

4.5 Tuotantomenetelmä:

Tuotanto alkaa perusrunkojen hankinnalla ja kasvatuksella. Jos viljelijä itse tuottaa perusrungot, siemenet on kylvettävä syksyllä tai keväällä riippuen siitä, hoidetaanko kylmäkäsittely koneellisesti vai luonnollisesti. Perusrunkojen taimet nostetaan myöhään syksyllä. Noston jälkeen taimet valitaan ja niputetaan juuren paksuuden perusteella. Tässä tuotantovaiheessa on mahdollista myydä taimia (niille viljelijöille, jotka eivät tuota niitä itse). Itse tuotetut tai ostetut niput on pantava viistosti kaivantoihin ja peitettävä mullalla huolellisesti niin, että varret on peitetty kaikkialla tasaisesti kolme neljäsosan pituudelta.

Seuraava tuotantovaihe on *istutusta edeltävä maanmuokkaus*. Tisza- ja Marosjokialueen maaperä sopii erinomaisesti ruusunviljelyyn. On kuitenkin huolehdittava siitä, että perusrungot istutetaan ravinteikkaaseen ja rikkakasvittomaan maahan. Ruusunviljelyssä on käytettävä viljelykiertoa. Edellisenä kasvustona on viljeltävä viljalajeja tai sinimailasta. Kun edellinen kasvusto on korjattu pois, on tehtävä kasvinsuojelutoimet ja syksyllä syväkyntö (30–40 cm). Muokkaus viimeistellään kiekkoäkeellä tai jyrsimellä.

Istutus tapahtuu helmikuun puolivälistä maaliskuun alkuun. Perusrungot istutetaan riviin järjestyksessä paksuimmista ohuimpiin. Perusrungot on käsiteltävä ennen istutusta: juuret katkaistaan 17-senttimetriseksi, ja varret leikataan 10-senttimetriseksi. Istutus tehdään suurimmaksi osaksi käsin, mutta se voidaan myös tehdä koneellisesti. Riviväli on 80–90 cm, ja perusrunkojen istutusväli on 12–14 cm. Istutuksen jälkeen muokataan harjut. Istutussyvyys on hyvin tärkeä: taimen kaulaosan on jätävä 2–3 cm maanpinnan yläpuolelle, jotta se on helppo varttaa.

Kasveja on *hoidettava ja suojattava* koko tuotantokyklin ajan. Maanmuokkaus tuhoaa rikkakasvit ja tuholaiset. Ravinteiden lisääminen parantaa ruusun vastustuskykyä. Lannoitukseen voidaan käyttää keinolannoitteita tai orgaanista karjanlantaa. Kasvinvuorotuksella voidaan ehkäistä tiettyjen tuholaiden leviämistä. Perusrungoista on kitkettävä rikkakasvit säännöllisesti. Tämä voidaan tehdä koneellisesti lautasmuokkaimella, auraamalla tai käsin haraamalla. Näin maa ilmastuu riittävästi. Tämä täytyy tehdä 4–6 kertaa vuodessa. Kasvit on ruiskutettava säännöllisesti sienitauteja ja tuholaisia vastaan. Kastelu on hyvin tärkeää, säästä riippuen.

Istutuksen jälkeen *varttaminen* tapahtuu kesäkuun jälkipuoliskolta lähtien syyskuun alkuun saakka. Ruusuja vartettaessa jalo-oksien on oltava lepotilassa. Varttamisessa on kolme erillistä vaihetta: *perusrunkojen avaaminen, varttaminen ja sitominen*. Jalo-oksat on otettava edellisvuonna vartetuista, kohtuullisen paljon kukkineista jaloruuusulajikkeista.

Varttamisen jälkeinen ensimmäinen tehtävä on lannoittaa perusrungot yhdistelmälannoitteella talvella. Seuraavana vuonna työt alkavat keväällä ruusujen leikkaamisella. Perusrunko katkaistaan varttamiskohdan yläpuolelta terävillä puutarhasaksilla. Versojen väliset mahdolliset villiversot on poistettava. Sen jälkeen kun villiversot on poistettu, jaloversot lyhennetään 5–10 cm pitkiksi, jotta ruusupensas versoisi. Jaloruuusupensaahan keväisiin ja kesäisiin hoitotoimiin kuuluvat myös rikkakasvien koneellinen poistaminen, käsin tehty haraus ja ruiskutus. Kesän aikana ruusupensaista on leikattava talteen perusrunkojen varttamiseen tarvittavat jalo-oksat.

Ruusupensaat *nostetaan* syksyllä. Ihanteellinen aika on lokakuussa. Ennen nostoa pensaat on leikattava 40 cm:n korkeuteen. Nostotraktorilla nostetuista ja käännellyistä ruusupensaista on poistettava lehdet ja villiversot, ja pensaat on *luokiteltava, niputettava* ja varustettava etiketillä. Kun ruusupensaat on luokiteltu ja niputettu, ne on vietävä mahdollisimman nopeasti viileään varastoon ja suojattava kuivumiselta. *Varastointiin* sopii parhaiten sellainen kylmävarasto, jossa lämpötila on kesät talvet 0–2 °C.

Pakkaamisessa perusaineena on turpeen ja puulastujen yhdistelmä (suhteessa 50-50), jota pitää kasassa polyesteri tai paperi. Paperi voidaan istuttaa yhdessä paperirullan kanssa, sillä ne maatuvat. Tarkoituksena on suojata ruusupensaiden juuria myynnin aikana kuivumiselta tai mekaanisilta vaurioilta. Samaan luokkaan ryhmittelyt pensaat sidotaan 10 pensaan nipuiksi, ja nippuihin kiinnitetään etiketit. Näin muodostetut 10 ruusupensasta sisältävät niput voidaan edelleen sitoa viiden nipun ryhmiksi.

4.6 Yhteys maantieteelliseen alueeseen:

”Szőregi rózsató” -ruusupensaahan poikkeuksellinen laatu johtuu osaksi jo yli 100-vuotisista viljelyperinteistä ja osaksi maantieteellisen alueen erinomaisista ilmasto-oloista ja geologisista ominaisuuksista.

Historiallinen yhteys: Szegedin ja Szőregin tienoilla ruusunviljely sekä vartteiden ja leikkoruusujen myynti alkoi Új-Szegedissä 1800-luvun loppupuolella. Szőregin ruusunviljelyn historia on yhteydessä Szegedin ja Új-Szegedin viljelyperinteisiin ja puutarhaviljelyn kehitykseen. Szegedissä taimitarhoilla oppinsa saaneet nuoret varttamismestarit asettuivat Szőregiin, jossa he harjoittivat puutarhanhoitoa 1 440-2 880 m²:n suuruisella maa-alalla. He perustivat taimitarhan ja myivät vartteet useimmiten yhdessä heitä työllistävien Szegedin taimitarhojen tilausten kanssa. Szőregiin syntyi 1900-luvun alussa uusi talouden ala, jonka uranuurtajat olivat poikkeuksetta köyhiä maattomia vuokraviljelijöitä, torppareita ja päivätyöläisiä. Szőregin pienpuutarhurit, jotka olivat aktiivista ammattitaitoista väkeä, hioivat taitojaan, ja kun varttamistyöt oli kotona tehty, he lähtivät kauemmaksi varttamaan ja levittivät näin Szőregin mainetta työllään. Tämä pieni ryhmä opetti nykypäivän puutarhureita. Szőregin ruusunviljely eli kulta-aikaansa vuonna 1927.

Pienet taimitarhat olivat riippuvaisia toisistaan. Erityisesti myynnissä oli vaikeuksia, joten vuonna 1936 perustettiin ensimmäinen osuuskunta. Vuonna 1938 Szegedin ja Szőregin taimitarhojen kokonaisala oli noin 200 hehtaaria (350 maarekisterieekkeriä ⁽¹⁾), ja taimitarhoilla tuotettiin 1 250 000 vartetta. Muualla maassa taimitarhojen kokonaisala oli noin 490 hehtaaria, ja ne tuottivat 2 040 000 vartetta. Szegedin ja Szőregin taimitarhoilta ruvettiin harjoittamaan vientiä jo 1900-luvun alkuvuosina. Szegedin ja Szőregin taimitarhojen osuus koko maan viennistä oli vuosina 1929–1931 keskimäärin 63,6 prosenttia eli 587 000 vartetta, mikä osoittaa, että näillä pienillä taimitarhoilla kasvatettiin erinomaisia vartteita.

Unkarissa viljellyistä ruusupensaista 98 prosenttia tuotetaan Szőregissä ja sen lähiympäristössä eli maan ainoalla isolla ruusunviljelyalueella. "Szőregi rózsató" on saanut myös ulkomailla mainetta ja tunnustusta. Tästä on osoituksena se, että vuosittain viljellyistä 4–5 miljoonasta jaloruusupensaasta suurin osa (yli kolme neljäsosaa) menee vientiin.

Luontoon liittyvät tekijät: Sen lisäksi, että ruusupensaiden kasvatus tapahtuu perinteisin tavoin, erinomaiset ympäristötekijät liittävät ruusupensaahan Szőregiin. Hyvälaatuisten, vastustuskykyisten ja vahvojen ruusupensaiden kasvatus edellyttää kolmea ympäristötekijää: maan on oltava hyvälaatuisia ja ravinteikasta, vettä on saatava sopivasti ja auringonpaistetta on saatava riittävästi.

"Szőregi rózsató" -ruusupensasta viljellään Tisza- ja Marosjokien yhtymäkohdan lähellä, joten seudulla on kosteita entisiä tulvamaita. Maaperä on humuspitoista ja vettä hyvin pitävää, keskitiivistä mustan mullan maata sekä tulvamaata. Tällaisessa maaperässä viljellyillä ruusupensailla on tiheämmin haarautuvat juuret ja enemmän juurikarvoja kuin muilla maaperätyypeillä viljellyillä jaloruusupensailla. Koska maaperä suodattaa hyvin vettä, sitä ei jää seisomaan liikaa. Maaperän kuohkean, ilmavan rakenteen ansiosta siinä on juurten kehittymisen kannalta riittävä määrä happea. Koska juuristo haaroittuu hyvin, ruusupuusta pystyy imemään paremmin ravinteita, jalo-osa kasvaa nopeammin ja vahvemmin ja siihen kehittyy enemmän oksia, versoja ja kukkia kuin muunlaisessa maaperässä viljeltyihin kasveihin. Myyntiin tuleva jaloruusupuusta on näin ollen paljon vahvempi sekä kestää tauteja, talvea ja hallaa paremmin. Sen voidaan luottaa säilyttävän laatunsa myös muissa maaperätyypeissä. Tisza- ja Marosjokien läheisyys tuottaa ruusunviljelylle ihanteellisen suhteellisen kosteuspiitoisuuden ja varmistaa kastelumahdollisuudet.

Ruusunviljelyyn liittyvistä ympäristötekijöistä tärkein on valo, josta saadaan fotosynteesin tarvitsema riittävä energiamäärä. "Szőregi rózsatón" laatuun vaikuttavat aurinkoisten tuntien määrän ohella huomattavasti päivän pituus, valon voimakkuus ja valoenergia. Szőregin ruusunviljelyalueella on maan lämpimimmät kesät ja eniten auringonvaloa. Vuoden keskilämpötila on 11,5 °C, ja kasvukauden keskilämpötila on 18 °C. Auringonvaloa saadaan yli 2 100 tuntia, joka ylittää pohjoisemmassa sijaitsevien alueiden keskiarvon. Kasvukausi alkaa keväällä aikaisemmin ja loppuu syksyllä myöhemmin eli on pidempi kuin pohjoisemmilla alueilla. Näin ollen kasvit saavat enemmän valoa ja lämpöä. Tämän ansiosta versojen kasvu on voimakasta. Jaloruusupensaat selviävät hyvin syksyyn ja tuottavat paksuja, sopivasti puumaiseksi muuttuneita oksia, joissa on hyvin kehittyneitä terveitä silmuja. Voimakkaiden varsien hyvät ravinnevarat mahdollistavat syksyllä nostettujen ruusupensaiden pidemmän varastoinnin

⁽¹⁾ Maarekisterieekkeri on vanha mittayksikkö, joka vastaa 1 600 négyszögöliä eli 0,5755 hehtaaria (5 755 m²).

ja seuraavana vuonna istutuksen jälkeisen hyvän juurtumisen. Szőregin seudulla kuumaa kesää seuraa monesti kova talvi. Kylmänkestävyytensä ansiosta kasvit karaistuvatkin sopivasti koko loppuelämänsä varten. "Szőregi rózsató" juurtuu hyvin istutuksen jälkeen.

Inhimilliset tekijät, asiantuntemus: "Szőregi rózsató" -ruusupensasta on viljelty jo yli 100 vuotta, ja sillä on Unkarissa ainutlaatuiset viljelyperinteet. Jaloruuksensa viljely vaatii poikkeuksellisen paljon työtä ja asiantuntemusta. Tällaista viljelyä onkin harjoitettu useiden sukupolvien ajan itsenäisissä perheyriyksissä. Seudulla kehittynyt osaaminen ja asiantuntemus siirtyy sukupolvelta toiselle. Siihen sisältyvät viljelyperinteiden, käsin varttamisen tekniikan ja kätevyyden periytyminen.

Yhteenvetona voidaan sanoa, että Tisza- ja Marosjokialueen mannerilmasto, ravinteikas, kuohkea ja liiallisen veden ihanteellisella tavalla poistava hiekan- ja savensekainen maa ja tulvamaa sekä auringonvalo suosivat "Szőregi rózsató" -ruusupensaan viljelyä. Ainutlaatuisten luonnonolosuhteiden sekä sukupolvelta toiselle periytyvän asiantuntemuksen ja kokemuksen ansiosta "Szőregi rózsató" -ruusupensas säilyttää ominaisuutensa kaikenlaisissa ilmasto-oloissa.

4.7 Tarkastuslaitos:

Nimi: Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ
Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság (Maatalouden keskusvirasto – kasvin- ja puutarhaviljelystä vastaava osasto)

Osoite: Budapest
Kisrökus u. 15/A.
1024
MAGYARORSZÁG/HUNGARY

P. +36 13369115
F. +36 13369011
Sähköposti: menyhertt@mgszh.gov.hu

4.8 Merkinnät:

Etiketissä lukee "Szőregi rózsató" ja lajikkeen nimi, ja siinä on seuraava kuva:

Sen jälkeen kun nimitys on kirjattu unionin rekisteriin, käytetään lisäksi mainintaa "oltalom alatt álló földrajzi jelzés" (suojattu maantieteellinen merkintä) ja vastaavaa unionin tunnusta.